

dejjem

Kreattiv, Innovattiv, Profesjonali

EŻAMIJIET TA' NOFS IS-SENA

Kulleġġ Maria Regina

Sena Skolastika 2014/2015

Il-Ħames Sena	IL-MALTI (Il-Fehim mis-Smigh)	Il-Ħin: 30 minuta
---------------	----------------------------------	-------------------

Il-Karta tal-Għalliema

Gwida għat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigh

1. Qassam il-karti bil-mistoqsijiet u itlob lit-tfal jiktbu isimhom, kunjomhom u l-klassi.
2. Aqra l-iskript bil-mod u b'leĥen ċar kemm tista'.
3. L-iskript aqrah darbtejn, kwarta kull darba.

Tfal, tistgħu tibdew taqraw il-mistoqsijiet f'qalbkom. Għandkom 5 minuti. Tiktbu xejn.

(Wara 5 minuti)

Issa se nkun qed naqralkom l-istorja “Il-Fortizza”. Isimgħu sew għax wara tridu twiegħbu l-mistoqsijiet. Is-silta u l-mistoqsijiet se naqrahomlkom darba, nagħtikom iċ-ċans twiegħbu, u wara nerga’ naqralkom is-silta u l-mistoqsijiet għat-tieni darba.

Wagt li qed naqra s-silta tistgħu tibdew twiegħbu l-mistoqsijiet. Fl-istess hin, iżda, ibqgħu attenti għal dak li qegħdin tisimgħu.

Se nibda.

Il-Fortizza

It-tewmin ma kienu jibdluha ma' xejn dik l-għawma ta' kull filgħodu. Peress li fost il-gimgħa l-bajja ma kinitx tkun mimlija bin-nies daqs is-Sibtijiet u l-Ħdud, Charles u Joe kienu jieħdu gost igħumu bil-kwiet kull filgħodu. Kellhom maskra u par flippers kull wieħed u erħilhom jiflu l-qiegħ, igħarrxu għal xi qarnita u jtellgħu kull rizza li jiltaqgħu magħha.

Izda illum ma kinux se jmorru jgħumu. Illum kienu twebblu li jmorru żewġ passi sal-Fortizza. Għalhekk, filgħodu kmieni qabel ma tikkarga s-sħana tax-xemx, erħewlha bil-pass il-pass. Il-Fortizza kienet mibnija fuq biċċa blat għoli fit-tarf nett tal-bajja. Kienet kbira ġmielha u jgħidu li nbriet f'nofs is-seklu l-ieħor. Missier Charles u Joe kien igħid li jiftakar sewwa meta l-Fortizza kienet mgħammra bis-suldati tal-militar. Dik il-ħabta l-Fortizza kienet xummiema; u dawk is-siġar baxxi tal-olejandru u r-ram illustrat u jleqq kull fejn tara kienu

juruk li l-Fortizza tinsab fl-aqwa tagħha. Iżda xi għaxar snin ilu s-servizzi ma baqgħux jużawha. Imbarraw kullimkien u telqulha minnha 'l Alla. U hekk il-Fortizza bdiet tixjieħ u teqdiem. Ħafna bdew jarmu ż-żibel u l-iskart tagħhom fil-foss kbir li kien idawwarha, uħud bdew iduru għar-ram u jisirquh, oħrajn ikissru bl-addoċċ... u l-Fortizza sabiħa ta' żmien ilu bdiet tinbidel f'qafas bla sura.

Malli Charles u Joe waslu ħdejha jilmħu żewġt irġiel maġenb il-bieb il-kbir. Hekk kif l-irġiel raw liż-żgħażaġħ inġibdu lura u mxew bil-ħeffa lejn karozza li kien hemm ipparkjata ftit 'il bogħod. L-irġiel kienu qed jitkellmu bl-Ingliż.

(Silta mill-ktieb, "Id-Dwal fil-fortizza," ta' Trevor Zahra)

Issa li smajtu din is-silta, se naqralkom il-mistoqsijiet. Waqt li qed naqralkom il-mistoqsijiet tistgħu tibdew taħdmu t-twegibiet.

Mela, issa se naqralkom Taħriġ A.

Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel ✓ fil-kaxxa t-tajba skont dak li smajtu fis-silta.

Taħriġ A

1.	It-tewmin kienu jgħumu		kull filgħaxija.
			s-Sibt.
			kull filgħodu.
			s-Sibt u l-Ħadd.

2.	Il-bajja kienet tkun mimlija		kull nhar ta' Ġimgħa.
			kuljum.
			kull filgħodu.
			s-Sibtijiet u l-Ħdud.
3.	It-tewmin kien jisimhom		Charles u Jason.
			Charles u Joe.
			Joe u Charlon.
			Joe u Jane.
4.	Għaliex ma kinux se jmorru jgħumu dakinhar?		Għax kien il-maltemp.
			Kienu sejrin sal-baħar.
			Kienu sejrin sal-Fortizza.
			Għax it-tewmin ma kinux jfilħu.
5.	Sal-fortizza		marru bil-karozza.
			marru bir-rota.
			marru ma' ommhom.
			marru bil-mixi.
6.	Il-fortizza kienet mibnija		fuq biċċa blat għoli fit-tarf tar-raħal.
			fuq biċċa blat għoli fit-tarf tal-bajja.
			fuq biċċa blat għoli f'nofs ir-raħal.
			maġenb il-knisja.

7.	Il-fortizza nbriet		f'nofs is-seklu l-ieħor.
			fis-seklu ħmistax.
			fis-seklu tnax.
			fis-sena 60 Q.K.

Issa se ngħaddu għal Tahriġ B. Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel ✓ fil-kaxxa t-tajba skont dak li smajt fis-silta.

8.	Meta kienet miżmuma nadifa u fi stat tajjeb il-fortizza kien ikollha		r-ram illustrat u jleqq.
			s-siġar imqaċċtin.
			l-bibien miżbugħin.
			t-twieqi miftuħa.
9.	Xi ġralha l-fortizza hekk kif is-servizzi ma baqgħux jużawha?		Tixjeh u teqdiem
			Inbidlet fi ġnien sabiħ
			Saret mużew
			Inbidlet fi sptar
10.	Lil min raw it-tewmin hekk kif waslu ħdejn il-fortizza?		Tliet irġiel
			Raġel u mara
			Żewġ Maltin
			Żewġt irġiel

11.	Kif imxew lejn il-karozza l-irġiel?		Bil-pass
			Jimxu
			Jiġru
			Ċlikki ċlikki
12.	B'liema lingwa kienu qed jirkellmu l-irġiel?		Bl-Ingliż
			Bil-Malti
			Bit-Taljan
			Biċ-Ċiniż

Issa wasalna għal Tahriġ Ċ li huwa fuq l-istorja kollha.

Imla l-vojt billi tkompli s-sentenza skont dak li smajt:

13. It-tewmin kellhom _____ u _____ u erħilhom jiflu _____, iġħarrxu għal xi _____ u jtellgħu kull rizza li jiltaqgħu magħha.

Issa wasalna għall-aħħar tahriġ, Tahriġ D. Aghżel it-tajba billi timmarka ✓ fil-kaxxa t-tajba.

14.	Twebblu tfisser		Imlew moħħhom
			Ma xtaqux
			ħarġu
			xtraw

15.	Qafas bla sura tfisser		Basket mimli
			Binja ġdida
			Binja mfarrka
			Binja qed tinbena
16.	Jilmħu tfisser		jaraw
			jimxu
			jsuqu
			jigru

Issa se nerga' naqralkom l-istorja u wara l-mistoqsijiet. Tistgħu tiċċekkjaw it-twegibiet tagħkom u timlew fejn ħallejtu vojti.

Wara li taqra s-silta u l-mistoqsijiet għat-tieni darba agħti ftit minuti lit-tfal biex tara li jkunu lesti. Fl-aħħar tista' tghid:

Grazzi! L-eżami tas-smiġħ spicċa.

Tmiem il-Karta